

Rätten till skolgång och skolplikt

Information till dig som vårdnadshavare med barn i
förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola.

Du som vårdnadshavare är betydelsefull för ditt barns skolgång

♥ Tillsammans för barnets bästa

Att du som vårdnadshavare är nyfiken och engagerad i ditt barns skolgång är en viktig framgångsfaktor för ditt barn i skolan. Vill ditt barn inte gå till skolan är det viktigt att vi vuxna är lyhörda och tar reda på orsakerna för att ge rätt stöd.

Ett gott samarbete och en kontinuerlig dialog med skolan skapar goda förutsättningar för att ditt barn ska må bra och utvecklas.

Du som vårdnadshavare har ett ansvar att få ditt barn till skolan. Vid sjukdom ska du som vårdnadshavare anmäla ditt barn frånvarande till skolan snarast. För att inte behöva gå till skolan ska barnet ha ett giltigt skäl som till exempel en sjukdom eller en ledighet som skolan beviljat.

I Örebro kommun används Skola 24, ett webbaserat system för schemaläggning och frånvarorapportering.

Mer information om hur du registrerar i systemet finns på sidan Frånvaro och skolplikt i grundskolan på orebro.se.

Skolplikt – ett gemensamt ansvar

Skolplikt innebär att alla barn måste gå i skolan. Detta gäller alla barn som är folkbokförda i Sverige och inträder höstterminen det år barnet fyller sex år och regleras i skollagen (SFS 2010:800). Det finns barn som är asylsökande eller papperslösa som inte omfattas av skolplikten men ändå har rätt till utbildning.

När skolan bedömer att det finns oro kring ett barn är skolan skyldig att göra en orosanmälan till socialtjänsten. Om vårdnadshavare bedöms inte fullfölja sitt ansvar, kan kommunen komma att utföra ett vitesföreläggande till vårdnadshavare.

Rätten till utbildning

I Sverige har alla barn rätt till en kostnadsfri skolgång. Skolan ska erbjuda alla barn en trygg och tillgänglig miljö. Det innebär att varje barn har rätt till anpassningar och stöd utifrån sina förutsättningar och behov. Trygghet, studiero, delaktighet och inflytande är betydelsefullt för hur barnen kommer att trivas och nå målen för utbildningen.

Uppskjuten skolplikt

Om särskilda skäl föreligger kan skolplikten skjutas upp och börjar gälla det år barnet fyller sju år.

Uppskjuten skolplikt prövas alltid av hemkommunen efter ansökan från barnets vårdnadshavare.

Fullgörande av skolplikt på annat sätt och upphörande av skolplikt

I undantagsfall kan ett barn få fullgöra sin skolplikt på annat sätt än vad som anges i skollagen. Men det ställs höga krav för att fullgörande av skolplikten på annat sätt ska medges, och bestämmelsen ska användas mycket restriktivt av hemkommunen.

Vikten av närvaro

Att klara av skolan skapar förutsättningar för att ditt barn ska få en meningsfull sysselsättning och bättre framtidsutsikter. I skolan bygger ditt barn relationer, lär sig att samexistera och samarbeta med andra samt knyter viktiga sociala relationer. Skolan förmedlar även mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar. Barn som inte är närvarande i skolan riskerar att inte klara kunskapsmålen.

Skolan är en viktig skyddsfaktor för våra barn, bland annat skyddar den mot psykisk ohälsa, kriminalitet, arbetslöshet och sociala problem.

Du som vårdnadshavare är viktig för att främja ditt barns skolnärvaro

Hjälp gärna till med att:

- Prata positivt om skolan, uppmuntra, var engagerad, lyssna och ge ditt stöd.
- Delta på utvecklingssamtal och föräldramöten.
- Ha en dialog med skolan och informera om det är något som skolan behöver känna till gällande ditt barn.
- Informera skolan tidigt om du upptäcker att ditt barn har ett motstånd till skolan.
- Prata med skolan om frånvaron beror på något i skolan, ju tidigare skolan får information desto bättre kan skolan ordna med rätt anpassningar och förutsättningar för ditt barn
- Skapa goda fungerande rutiner kring sömn, kost, hygien, kläder, fritidsaktiviteter och skärmtid.
- Uppmärksamma att många barn och ungdomar kommunicerar med varandra på olika sociala medier. Viktigt att ha en dialog med sitt barn kring detta och att det finns tid och ork för skolan.

Tidiga tecken på begynnande skolfrånvaro

Om du märker tidiga varningssignaler hos ditt barn ska du kontakta skolan. Dessa kan till exempel vara:

- Ditt barn har svårt att komma tillbaka till skolan efter sjukfrånvaro eller lov.
- Negativa känslor om skolan.
- Återkommande fysiska besvär, som exempelvis ont i magen eller huvudet, vilka saknar förklaring och avtar då barnet tillåts stanna hemma från skolan.
- Svårigheter hemma på morgonen.
- Det saknas en god relation mellan lärare och ditt barn.
- Utmaningar i samband med inläring.
- Ogiltig frånvaro.
- När ditt barn undviker vissa ämnen eller tillfällen i skolan som exempelvis prov, friluftsdagar eller idrottslektioner.
- Separationssvårigheter, ditt barn vill ofta kontakta dig under skoldagen.
- Svårigheter med det sociala samspelet, ditt barn drar sig undan och avstår från sociala aktiviteter både i skolan och hemma.

Främja närvaro och förebygga frånvaro

Örebro kommun ansvarar för att främja närvaro och förebygga frånvaro. En viktig del i ett framgångsrikt arbete är att skolan är snabba med att följa upp barns frånvaro.

Skolan ska informera barn och vårdnadshavare om rutinerna kring närvaro, frånvaro och ledighet.

Handlingsplan

Skolan har en handlingsplan där det framgår hur skolan arbetar med att både främja närvaro samt att förebygga och åtgärda frånvaro. I handlingsplanen framgår vilka insatser, vem som är ansvarig och när insatserna sätts in. Detta innebär bland annat att du som vårdnadshavare förväntas anmäla i Skola24 om ditt barn är frånvarande. Är ditt barn olovligt frånvarande kommer skolan att kontakta dig samma dag.

Genom att tidigt uppmärksamma frånvaro och komma till rätta med orsakerna så ökar möjligheten att ge det stöd som ditt barn behöver. Beroende på anledning och omfattning av frånvaron kommer skolan att ta kontakt med ert barn och er som vårdnadshavare.

Problematisk skolfrånvaro

Frånvaro är alltid ett symptom på någonting. Genom att tidigt ta reda på orsakerna ökar möjligheten att stödja ditt barn.

Vissa barn löper högre risk än andra för att hamna i problematisk skolfrånvaro. Det kan vara hjälpsamt att fundera över vilka riskfaktorer som gäller ditt barn och om dessa kan förändras för att risken ska minskas.

Ta gärna kontakt med skolan om ditt barn eller du som vårdnadshavare har tankar eller funderingar om skolan. Du och ditt barn är viktiga och betydelsefulla!

Kontaktuppgifter till ditt barns skola hittar du på respektive skola som du når via orebro.se/skola.

Örebro kommun
Förskole- och grundskoleförvaltningen

019-21 10 00
orebro.se/skola

FOTO: ASTRAKAN IMAGES AB, LEIF JOHANSSON/SCANDINAV
PRODUKTION: ÖREBRO KOMMUN